

Posudek vedoucího diplomové práce Marcely Kalašové: Přestupkové řízení

Problematika přestupků je dlouhodobě lákavým tématem pro kvalifikační práce. Jde totiž o správní delikt, který má nejdélsí tradici, je legálně definován a bylo o něm napsáno už skoro všechno. Právě v tom spočívá i ošidnost tématu, past, z nichž se jen nemnohým podaří vyklouznout. Obvykle skončí u komentování textu zákona a více či méně úspěšné kompilaci literatury, čili nihil novi sub sole. V případě posuzované práce je to, řečeno jazykem televizních komentátorů, 50 na 50.

Diplomantka si zvolila výseč přestupkového práva, jímž je procesní úprava. Je to téma ošidné proto, že je třeba pečlivě sledovat, kde končí zvláštní úprava a je třeba aplikovat obecný režim správního řád. Autorka se s tím sice vypořádala více méně úspěšně, přidaná hodnota zde chybí, snad i proto, že příliš málo čerpala z judikatury a obává se vlastního komentáře k těm, které cituje.

Není jisté posláním posudku pouhé „líčení děje“, tedy popis práce, tu si dnes může každý přečíst alespoň v elektronické podobě. Autorka zvolila bezrizikovou metodu uchopení tématu, když prostě sleduje systematiku zákona o přestupcích. Tím se prakticky nemůže dopustit chyby, ale také nic objevného nepřináší.

Podívejme se, kde jsou prohřešky práce. Na str. 5 a 8 autorka dovozuje, že negativní vymezení přestupku je obsaženo v ustanoveních týkajících se okolností vylučujících protiprávnost. To je ovšem chybné, mylné, protože negativní vymezení se týká vztahu k trestným činům a jiným správním deliktům, které mají prioritu. Na str. 8 jsou uvedeny okolnosti vylučující protiprávnost, mezi nimi však chybí další např. jednání na základě úředního svolení či přivolení poškozeného.

Není zřejmé, proč na str. 11 je v souvislosti s pachatelem uvedena časová působnost zákona o přestupcích, která zde zřejmě nemá co dělat.

Úvodní kapitola na str. 11 zde poněkud překvapivě končí. Autorka se sice věnuje procesní stránce, nicméně by bylo vhodné uvést alespoň stručný přehled o sankcích.

Na str. 22 je správně uvedena příslušnost správních orgánů k projednávání přestupků, takže není zřejmé, proč je tato pasáž opakována na str. 23 a obdobně to platí na str. 25 a 26.

Nejasně vyznívá formulace na str. 24, kde se nejprve píše, že zpravidla provádí řízení orgán, který zahájil řízení jako první a v zápětí je konstatováno, že to není pravidlem. Tedy co platí, jaké pravidlo?

Určitě zevrubněji mělo být pojednáno o možnosti přenesení přestupkové agendy, zejména její odnětí je zmíněno pouze v jedné větě na str. 27. Totéž lze říci např. o možnostech opatření proti nečinnosti na str. 36.

Vymezení účastníků správního řízení na str. 28 není přesné, protože i osoba nezpůsobilá samostatně jednat, může být účastníkem řízení.

Nesprávné je tvrzení na str. 34-35, že totiž k odložení věci dochází, pokud nejsou dány předpoklady pro zahájení řízení, viz např. § 66 odst. 2 zákona o přestupcích, zde jsou nepochybně důvody dány, ale správní orgán může posoudit věc i jinak.

Na str. 41 diplomantka konstatuje, že zákonné zastoupení přichází v úvahu zejména pro nedostatek věku. Zde by se žádalo vysvětlení, zda takto musí být zastoupen i mladistvý pachatel přestupku.

Autorka se mýlí, pokud dovozuje na str. 50, že rozhodnutí v přestupkovém řízení má konstitutivní povahu, jde tu totiž o typické smíšené rozhodnutí: tam, kde je konstatováno, že se pachatel dopustil přestupku, se jedná o rozhodnutí deklaratorní, kdežto ohledně sankce jde o akt povahy konstitutivní.

Třebaže se nejedná o dílo nijak originální, na druhé straně diplomantka prokázala schopnost formulovat svoje poznatky a pokusila se formulovat i svoje stanoviska de lege ferenda, třebaže dosti stručná.

Práce vykazuje shody v 7 %, což považuji za marginální, může se totiž jednat o citaci právních předpisů a nelze soudit, že by bylo masivně a bez odkazů přebíráno z jiných pramenů.

Vzhledem k tomu mám za to, že práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci a doporučuji, aby byla připuštěna k obhajobě.

Doc. JUDr. Pavel Mates CSc.